

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
АДДЗЯЛЕННЕ ГУМАНІТАРНЫХ НАВУК І
МАСТАЦТВАЎ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ
АШМЯНСКІ РАЁННЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

ПРАГРАМА

V МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЙ
КАНФЕРЭНЦЫІ «ГАЛЬШАНСКІЯ ЧЫТАННІ»

ГІСТОРЫКА-КУЛЬТУРНАЯ СПАДЧЫНА АШМЯНШЧЫНЫ

Гальшаны, 25 мая 2012 г.

*Запрашаем у археалагічную навукова-музейную экспазіцыю
Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі*

г. Мінск, вул. Акадэмічная, 1.

Тэл. +375 17 2841870

АРГКАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫ

Сустаршыні:

Адамчык Юрый Уладзіміравіч – старшыня Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта;

Каваленя Аляксандр Аляксандравіч – акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў, доктар гістарычных навук, прафесар;

Лузіна Валянціна Міхайлаўна – дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Намеснікі сустаршынь:

Саванец Аляксандр Анатольевіч – намеснік старшыні Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта;

Даніловіч Вячаслаў Віктаравіч – дырэктар Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Доўнар Аляксандр Барысавіч – загадчык сектара археаграфіі і крыніцазнаўства Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Адказны сакратар:

Скеп'ян Анастасія Анатольеўна – старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук.

Члены аргкамітэта:

Аляхновіч Рагнеда Анатольеўна – малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі;

Балінская Галіна Іванаўна – начальнік аддзела культуры Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта;

Жылінскі Марат Генадзьевіч – намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

Голубеў Валянцін Фёдаравіч – вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктар гістарычных навук, дацэнт.

Рэгламент працы:

даклад на пленарным пасяджэнні 20 хв.,

даклад на секцыі 10 хв.,

выступленне на секцыі 7 хв.,

пытанні 5 хв.

Парадак працы канферэнцыі

- 9.00 **Снеданне** (*Гальшаны, сельвыканкам*).
- 9.30-10.00 **Рэгістрацыя ўдзельнікаў канферэнцыі**
(*Гальшаны, сельскі Дом культуры*).
- Азнаямленне з выстаўкамі:**
- фотавыстаўка гісторыка-культурнай спадчыны Ашмяншчыны «Шануючы памяць краю свайго...»;
 - «Культавыя збудаванні вачыма юных мастакоў» па выніках рэгіянальнага конкурсу дзіцячых школ мастацтваў Астравецкага, Ашмянскага і Смаргонскага раёнаў;
 - «Гальшанскі альфабэт»;
 - выстаўка літаратуры «Край сёвай даўніны і прыгожых легенд»;
 - «Новыя археалагічныя знаходкі на тэрыторыі Ашмянскага раёна».
- Рэтраспектыўная прэзентацыя па выніках мінулых канферэнцый, прысвечаная юбілею «Гальшанскіх чытанняў».**
- 10.00-10.30 **Тэатралізаваны пралог «3 гісторыі маёй старонкі».**
- 10.30-13.00 **Адкрыццё і пленарнае пасяджэнне канферэнцыі.**
Прэзентацыя музычнай сюіты кампазітара Ганны Кароткінай «Гальшаны».
- 13.00-14.00 **Абед** (*кафэ «Спадчына»*).
- 14.00-15.00 **Наведванне археалагічных раскопак з азнаямленнем вынікаў даследаванняў.**
- 15.00-17.00 **Праца па секцыях:**
Секцыя № 1 (*Гальшанскі сельскі Дом культуры*).
Секцыя № 2 (*Гальшанская гімназія*).
Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.
- 17.00-18.00 **Канцэрт духоўнай музыкі.**
- 18.00 **Вячэра і культурная праграма** (*кафэ «Гальшанскі замак»*).

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

(Гальшаны, сельскі Дом культуры)

Прывітальнае слова старшыні Ашмянскага раённага выканаўчага камітэта *Юрыя Уладзіміравіча Адамчыка*.

Прывітальнае слова дэпутата Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь *Лузінай Валянціны Міхайлаўны*.

Прывітальнае слова акадэміка-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў, доктара гістарычных навук, прафесара *Аляксандра Аляксандравіча Кавалені*.

Прывітальнае слова дырэктара Інстытута гісторыі НАН Беларусі, кандыдата гістарычных навук, дацэнта *Вячаслава Віктаравіча Даніловіча*.

Даклады

1. *Шаланда Аляксей Іванавіч*, кандыдат гістарычных навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).
Тэма даклада: «Гербы ашмянскай шляхты XVI – XVII стст.»

2. *Лісейчыкаў Дзясніс Васільевіч*, кандыдат гістарычных навук, загадчык аддзела Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі (Мінск).
Тэма даклада: «Уніяцкія парафіі Ашмянскага павета ў XVII – XVIII стст. (фарміраванне, адміністрацыйная структура, кіраўніцтва, дзейнасць)».

3. *Голубеў Валянцін Фёдаравіч*, доктар гістарычных навук, дацэнт, вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).
Тэма даклада: «Гаспадарчае становішча Ашмянскага уезда па даным 1839 г.»

4. *Ярашэвіч Аляксандр Адамавіч*, кандыдат мастацтвазнаўства, вядучы навуковы супрацоўнік Нацыянальнага мастацкага музея Рэспублікі Беларусь (Мінск).
Тэма даклада: «Цудадзейны Барунскі абраз Маці Божай: гісторыя, іканаграфія, арэал шанавання».

5. *Лакіза Вадзім Леанідавіч*, кандыдат гістарычных навук, загадчык аддзела Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).
Тэма даклада: «Археалагічныя помнікі Ашмянскага раёна як складаючая частка гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі: праблемы ўліку, захавання і аховы».

6. *Мальдзіс Адам Восіпавіч*, доктар філалагічных навук, прафесар, старшыня міжнароднай асацыяцыі беларусістаў (Мінск).
Тэма даклада: «Шматканфесійная літаратурная карта Ашмяншчыны».

7. *Кароткіна Ганна Іванаўна*, сябра Беларускага саюза кампазітараў (Мінск).

Тэма даклада: «Сюіта для аргана «Гальшаны». Вытокі стылю».

Прэзентацыя музычнай сюіты Ганны Кароткінай «Гальшаны».

СЕКЦЫЯ 1.

(Гальшаны, сельскі Дом культуры)

Старшыня секцыі:
загадчык аддзела Інстытута гісторыі НАН Беларусі,
кандыдат гістарычных навук
Лакіза Вадзім Леанідавіч

1. **Кенька Павел Міхайлавіч**, *малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).*

Тэма даклада: «Археалагічнае вывучэнне Гальшан Ашмянскага раёна ў 2010 – 2011 гг.»

2. **Разлуцкая Анжэла Анатольевна**, *младшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).*

Тэма даклада: «Остеологические материалы городища и селища Гольшан».

3. **Уласавец Яўген Вячаслававіч**, *аспірант гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск).*

Тэма даклада: «Рыштунак верхніка і верхавога каня з гальшанскага археалагічнага комплексу».

4. **Капылоў Ігар Лявонавіч**, *вучоны сакратар Інстытута мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Мінск).*

Тэма даклада: «Канфесійная гісторыя Ашмянскага раёна ва ўласных географічных назвах».

5. **Фёдарэў Уладзімір Валер’евіч**, *аспірант Рэспубліканскага інстытута вышэйшай школы (Мінск).*

Тэма даклада: «Іван Альгімонтавіч – першы з князёў Гальшанскіх».

6. **Аляхновіч Рагнеда Анатольеўна**, *малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).*

Тэма даклада: «Пасагі і вяноўныя запісы княжон Гальшанскіх».

7. **Стрэнкоўскі Сяргей Пятровіч**, *кандыдат гістарычных навук, дацэнт, першы прарэктар, прафесар Мінскага гарадскога інстытута развіцця адукацыі (Мінск).*

Тэма даклада: «Юрацішкі ў канцы XVI – пачатку XVIII стагоддзя: лёсы мястэчка і яго ўладальнікаў».

8. **Скеп’ян Анастасія Анатольеўна**, *кандыдат гістарычных навук, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).*

Тэма даклада: «Крыштаф Манівід Дарагастайскі і яго нашчадкі».

9. **Мосейчук Людмила Ивановна**, *навуковы супрацоўнік Цэнтра праблем развіцця адукацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск).*

Тэма даклада: «Леон Сапега – забытое имя».

10. Доўнар Аляксандр Барысавіч, кандыдат гістарычных навук, загадчык сектара Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма даклада: «Маёмасны канфлікт XVIII ст. Пшаздзецкіх з ашмянскімі базыліянамі».

11. Окушко Алёна, ученица 6 кл. СШ № 1 (Ошмяны).

Тэма выступлення: «Усадыба Будёновка начала XX в.: путь к возрождению».

12. Трус Вікторыя, вучаніца 8 кл. Гальшанскай гімназіі (Гальшаны).

Тэма выступлення: «Пакінуў добры след» (да 80-годдзя Э.С.Корзуна)».

Дыскусія

СЕКЦЫЯ 2.

(Гальшанская гімназія)

Старшыня секцыі:

дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта,
кандыдат гістарычных навук
Гарбачова Вольга Васільеўна

1. Томашева Інна Григорьевна, кандидат искусствоведения, доцент Белорусского государственного университета (Минск).

Тэма доклада: «Эстетика барокко и ее визуально-пластическое воплощение в ансамбле костела св. Архангела Михаила в Михалишках».

2. Варатнікова Аксана Аляксееўна, малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі (Мінск).

Тэма даклада: «Традыцыі ранняга мастацтва Ашмяншчыны (матэрыялы да слоўніка каталога рухомых помнікаў мастацтва)».

3. Грунтоў Сяргей Уладзіміравіч, кандыдат гістарычных навук, навуковы супрацоўнік Інстытута мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя К. Крапівы НАН Беларусі (Мінск).

Тэма даклада: «Помнік Андрэя Снядэцкага ў Гародніках».

4. Анофранка Наталья Васільеўна, малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма даклада: «Падзеі 1831 года на Ашмяншчыне: жаночы дыкурс».

5. Гарбачова Вольга Васільеўна, кандыдат гістарычных навук, дацэнт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск).

Тэма даклада: «Паўсядзённае жыццё палістападаўскіх эмігрантаў у XIX ст. (на падставе эпістальнай спадчыны Ігнація Клюкоўскага)».

6. Серак Елена Владимировна, заместитель декана педиатрического факультета, старший преподаватель Белорусского государственного медицинского университета (Минск).

Тема доклада: «О деятельности Ошмянской следственной комиссии по наказанию участников восстания 1863 – 1864 гг.»

7. Радзюк Аляксей Леанідавіч, аспірант Інстытута гісторыі НАН Беларусі (Мінск).

Тэма даклада: «Беларускія кааператывы ў Ашмянскім павеце ў гады існавання Сярэдняй Літвы 1920 – 1922 г.»

8. Якаўцова Марыя Аляксандраўна, аспірантка гістарычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (Мінск).

Тэма даклада: «Формы сумеснай працы на Ашмяншчыне (1921 – 1939 гг.)».

9. Гаранін Сяргей Лявонцьевіч, намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута мовы і літаратуры імя Я. Коласа і Я. Купалы НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук, дацэнт (Мінск).

Тэма даклада: «Тысячагадовыя вытокі беларускага пісьменства».

10. Калясінскі Валерыі Францавіч, скульптар, сябра Беларускага саюза мастакоў (Мінск).

Тэма даклада: «Жыццёвы шлях ксянза Міхаіла Сапоцькі і яго ўплыў на сучаснае рэлігійнае жыццё».

11. Сержачев Сергей Алексеевич, доктор архитектуры, профессор, заведующий кафедрой Белорусского национального технического университета (Минск).

Тема доклада: «Деревянная архитектура Ошмян и Гольшан (по материалам Ошмянского БТИ конца 1940-х – начала 1960-х гг.)».

12. Машуто Наталья, Зайцева Ангелина, Слижова Инна, ученицы 7 кл. СШ № 2 (Ошмяны).

Тема выступления: «Из истории Ошмянских некрополей».

13. Сыманович Викторія, ученица 9 кл. СШ № 3 (Ошмяны).

Тема выступления: «Дорогой покаяния. История еврейских захоронений на территории г. Ошмяны».

Дыскусія

Падвядзенне вынікаў. Закрыццё канферэнцыі.

**ВАЖНЕЙШЫЯ ПАДЗЕЙ ДЗЯРЖАЎНАЙ НАВУКОВАЙ УСТАНОВЫ
«ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ»
У 2012 ГОДЗЕ**

25 студзеня 2012 г. адбыліся арганізаваныя сумесна з Інстытутам мовы і літаратуры імя Якуба Коласа і Янкі Купалы НАН Беларусі навуковыя чытанні, прысвечаныя Віктару Уладзіміравічу Мартынаву (да 50-годдзя навуковай дзейнасці).

14 лютага 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з рэдакцыяй газеты «Звязда» «круглы стол» «Гісторыя Перамогі: недапушчэнне фальсіфікацый Вялікай Айчыннай вайны, ушанаванне подзвігу партызан і падпольшчыкаў».

15 лютага 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з прадстаўнікамі паўночнаамерыканскай і ўкраінскай гістарычнай школы «круглы стол» на тэму «Гісторыя беларускай дзяржаўнасці ў амерыканскай і ўкраінскай гістарыяграфіі».

17 лютага 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з рэдакцыяй газеты «Савецкая Беларусь» «круглы стол», прысвечаны развіццю гуманітарнай навукі ў Рэспубліцы Беларусь.

15 сакавіка 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з Экзархатам Беларускай Праваслаўнай Царквы, міжнародным дабрачынным фондам «Сям'я–Яднанне–Айчына», Цэнтральнай навуковай бібліятэкай імя Я.Коласа, Інстытутам сацыялогіі НАН Беларусі і Інстытутам філасофіі НАН Беларусі «круглы стол» на тэму «Рэлігійны фактар нацыянальнай бяспекі Рэспублікі Беларусь».

16 сакавіка 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з рэдакцыяй газеты «Савецкая Беларусь» «круглы стол» «Беларуска-польскія адносіны: погляд у будучыню».

21 сакавіка 2012 г. у інфармацыйна-выставачным цэнтры Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Я. Коласа НАН Беларусі адбылася прэзентацыя першай часткі 2-томнага выдання «Гісторыя Беларускай дзяржаўнасці ў канцы XVIII – пачатку XXI ст.», а таксама іншых найноўшых выданняў навукоўцаў Інстытута гісторыі НАН Беларусі. Да мерапрыемства аддзелам рэдкіх кніг і рукапісаў бібліятэкі была арганізавана выстава «Беларуская дзяржаўнасць: старонкі гісторыі (канец XVIII – першая палова XX ст.)», на якой было прадстаўлена каля 150 дакументаў, звязаных з гісторыяй фарміравання і станаўлення беларускай нацыянальнай ідэі, беларускай дзяржаўнасці.

23 сакавіка 2012 г. у Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбыўся «круглы стол», прысвечаны 75-годдзю са дня нараджэння галоўнага навуковага супрацоўніка Інстытута гісторыі НАН Беларусі, доктара гістарычных навук, Лаўрэата Дзяржаўнай Прэміі Рэспублікі Беларусь Георгія Якаўлевіча Галенчанкі.

23 сакавіка 2012 г. адбыўся арганізаваны сумесна з рэдакцыяй газеты «Звязда» «круглы стол» «На чым заснавана дзяржаўнасць Беларусі?»

19 красавіка 2012 г. у інфармацыйна-выставачным цэнтры Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Я. Коласа НАН Беларусі адбылася прэзентацыя альбома «Археалагічнае наследдзе Беларусі». Выданне падрыхтавана на аснове матэрыялаў, якія захоўваюцца ў навуковых археалагічных фондах і прадстаўлены ва ўнікальнай археалагічнай навукова-музейнай экспазіцыі Інстытута гісторыі НАН Беларусі, а таксама перададзеных навукоўцамі Інстытута гісторыі і даследчыкамі, якія працуюць у сферы адукацыі і культуры, у дзяржаўныя і ведамасныя музейныя экспазіцыі краіны..

10 – 11 мая 2012 г. у Інстытуце гісторыі НАН Беларусі адбылася Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «Вынікі археалагічных даследаванняў на тэрыторыі Беларусі ў 2011 годзе».

Канферэнцыя праводзіцца ў рамках выканання падпраграмы № 1 «Гісторыя, духоўная і матэрыяльная культура беларускага народа» (Гісторыя і культура) як складовай часткі дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў на 2011–2015 гг. «Гуманітарныя навукі як фактар развіцця беларускага грамадства і дзяржаўнай ідэалогіі» (ДПНД «Гісторыя, культура, грамадства, дзяржава») (навуковы кіраўнік падпраграмы – доктар гістарычных навук, прафесар А.А. Каваленя).

На першай старонцы: касцёл святых Пятра і Паўла ў в. Баруны.

Подписано в печать 21.05.2012г.

Формат 60x84 1/16. Усл. печ. л. – 0,5. Заказ 100. Тираж 50.
Отпечатано в РУП «Издательский дом «Белорусская наука»

ВЫДАННІ ДЗЯРЖАЎНАЙ НАВУКОВАЙ УСТАНОВЫ
«ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫ
НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ»

